

Pankreassykdom (PD) 2025

I løpet av 2025 ble det totalt meldt inn 44 nye PD-tilfeller, noe som er det laveste antallet registrerte tilfeller på ett år siden 2004, hvor det var et tilsvarende antall tilfeller. Blant tilfellene, ble 31 genotypet til SAV3 og 13 genotypet til SAV2.

Bakgrunn

PD-tilfellene (for definisjon, se faktaboks) baserer seg på tilfeller som Mattilsynet har delt med Veterinærinstituttet, basert på analyser utført ved private laboratorier eller ved Veterinærinstituttet. Mistanker kan meldes inn på bakgrunn av påvisning av SAV, kliniske tegn på sykdom eller epidemiologiske vurdering (for eksempel flytting av fisk med påvist SAV eller samdrift med SAV-positiv lokalitet). I henhold til PD-forskriften (FOR-2021-03-24-1095), inngår produksjonsområdene 2-6 i PD-sonen, mens produksjonsområdene 1 og 7-13 inngår i overvåkingssoner.

Status 2025

I løpet 2025 var det totalt 44 nye PD-tilfeller, med flest tilfeller i løpet av mars (9). Alle SAV-tilfellene befant seg innenfor den endemiske sonen, i PO3, PO4, PO5 og PO6 (se tabell 1 og figur 1-3). Trettisju av tilfellene ble bekreftet basert på funn av histologiske forandringer forenelig med PD og påvisning av SAV i samme individ.

Antallet tilfeller er det laveste observerte siden 2004, hvor det også var 44 tilfeller. Antallet SAV2-tilfeller er relativt likt 2024 (henholdsvis 15 tilfeller i 2024 og 13 i 2025), og er dermed er det lavest registrerte antallet tilfeller siden 2012 (figur 4). SAV3-tilfellene ligger på tilsvarende nivå som 2023 og 2024 (se figur 5). PO2 har ikke hatt PD-tilfeller siden 2022. PO5 har kun to tilfeller. PO3 har 14 tilfeller og har gått noe ned fra i fjor hvor det var 20 tilfeller. PO4 har 17 tilfeller sammenliknet med 13 tilfeller i 2024. PO6 ligger på nøyaktig samme antall som i fjor (11 tilfeller). Tretten av tilfellene ble genotypet til å være SAV2 og befant seg i PO5 og PO6. Samtlige SAV2-tilfeller var på lokaliteter med laks. De resterende 31 tilfellene var SAV3 og befant seg i PO3 og PO4. Seks av SAV3-tilfellene var på lokaliteter med regnbueørret, mens øvrige var på lokaliteter med laks.

Nye PD-tilfeller, definisjon: Nye PD-tilfeller omfatter lokaliteter som etter PD-forskriftens kriterier (FOR-2017-08-29-1318) har fått mistanke om PD i 2025/gjeldende år. De fleste mottar i tillegg en bekreftet diagnose, men dette er ikke en forutsetning for å regnes som et tilfelle. Terminologien «tilfeller» (og ikke lokaliteter) benyttes for å inkludere de tilfellene hvor én lokalitet har flere utsett med PD-mistanke i løpet av ett år eller påvisning av flere genotyper (telles som flere tilfeller). Historiske tall kan avvike noe fra dette, og slike avvik er markert i figurteksten. Lokaliteter med PD-mistanke, hvor det i henhold til PD-forskriften gjøres påfølgende prøvetakinger (fire måneder) uten at det påvises PD, regnes også med i oversikten.

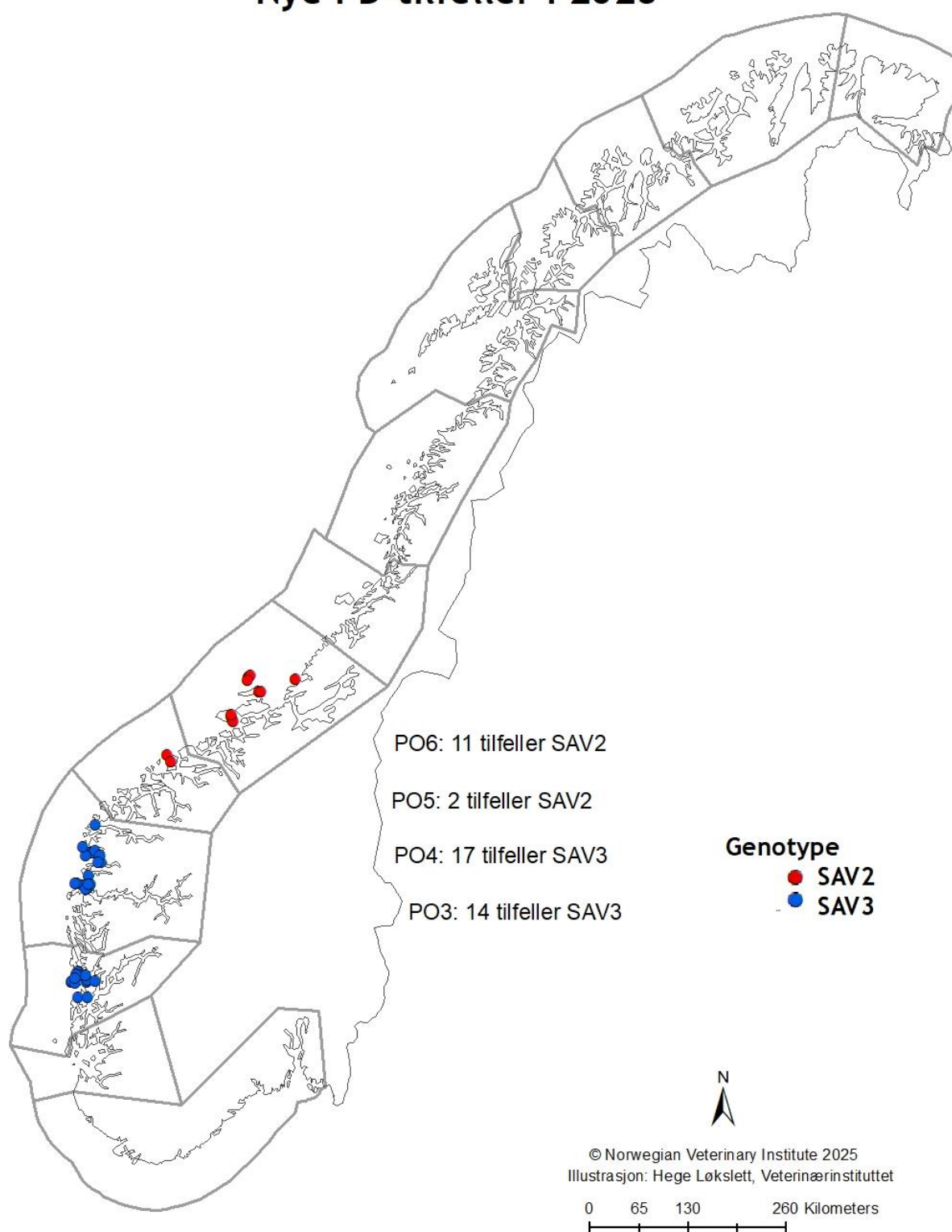
Lokaliteter med mistanker og stadfestet diagnose fra 2024, hvor det fortsatt står fisk i sjøen, regnes ikke med i oversiktene over antall PD-tilfeller i 2025. Det samme gjelder mistanker fra 2024, som fikk bekreftet PD-diagnosen i 2025, siden disse er med i fjorårets oversikt. Det reelle antallet infiserte lokaliteter i sjø i PD-sonen er derfor høyere, og antallet kan derfor avvike fra interaktive kart (f.eks. Barentswatch).

Tabell 1 Antall PD-tilfeller i 2025 fordelt på produksjonsområde: I tabellen under ser man en oversikt over antall PD-tilfeller i og utenfor PD-sonen. I PD-sonen var det totalt 44 PD-tilfeller, hvor 37 tilfeller fikk bekreftet PD-diagnose basert på funn av histologiske forandringer forenelig med PD og påvisning av SAV i samme individ. I PD-forskriften er det krav om genotyping av alle funn av SAV, og antallet tilfeller genotypet til enten SAV2 eller SAV3 er angitt.

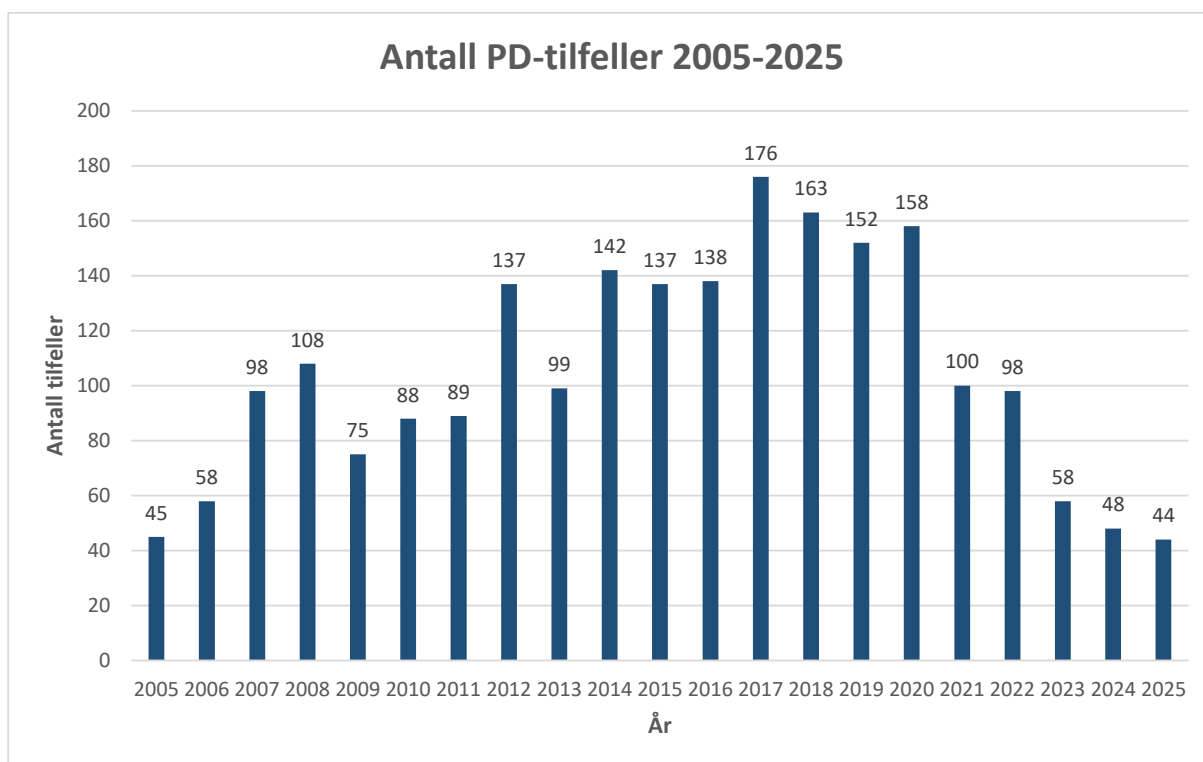
Produksjonsområde		Nye PD-tilfeller 2025*	Genotype	
			SAV2	SAV3
PD-sonen	1	0	0	0
	2	0	0	0
	3	14(13)	0	14
	4	17 (16)	0	17
	5	2(1)	2	0
	6	11(7)	11	0
Overvåkingssoner	7	0	0	0
	8	0	0	0
	9	0	0	0
	10	0	0	0
	11	0	0	0
	12	0	0	0
	13	0	0	0
Totalt		44(37)	13	31

*Antall bekreftede tilfeller i parentes.

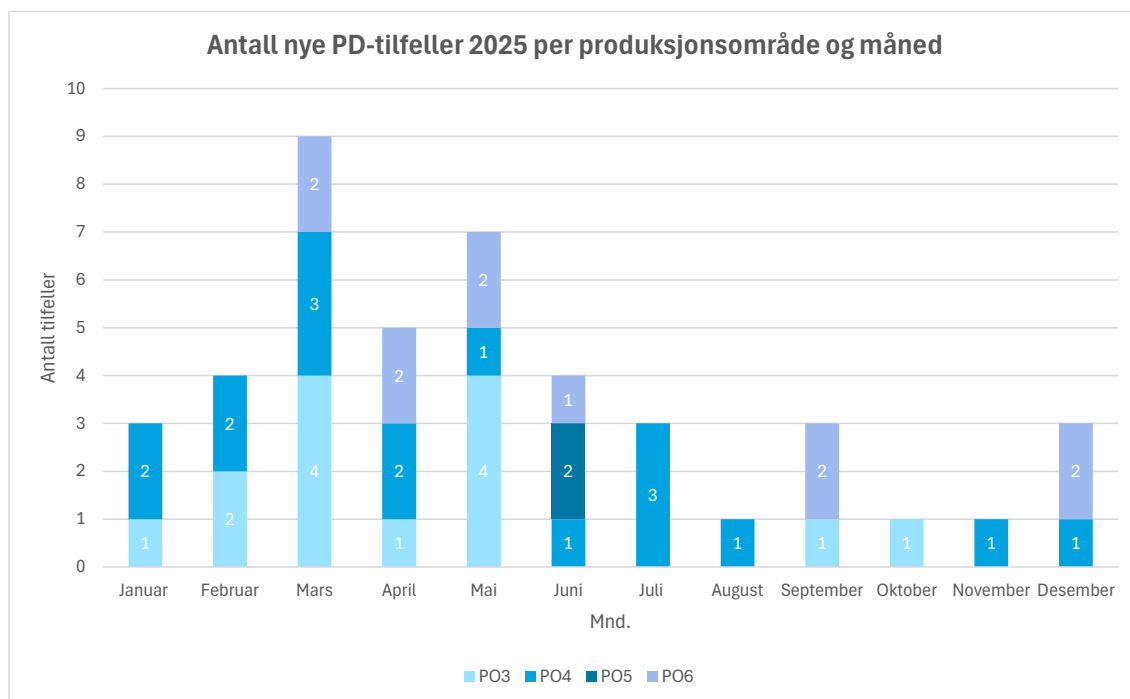
Nye PD-tilfeller i 2025

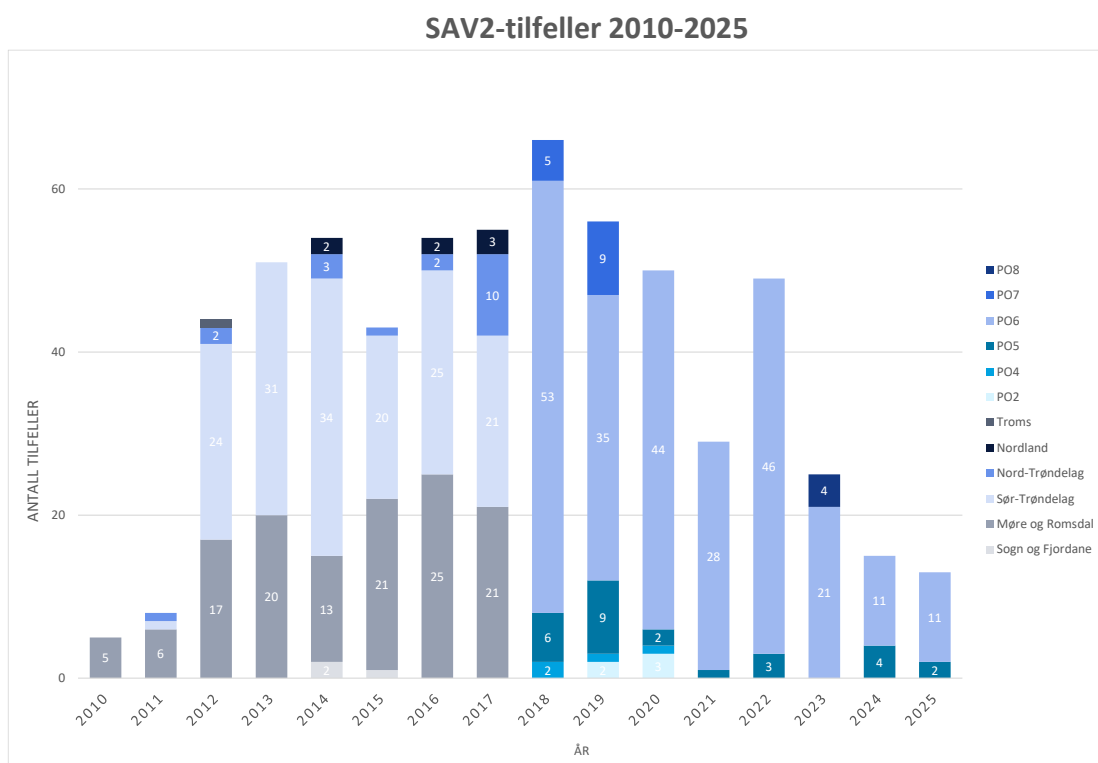
Figur 1. Nye PD-tilfeller i Norge i 2025. Kartet gir en oversikt over SAV2 (rød)- og SAV3 (blå)-tilfeller i Norge i 2025. Det var 31 SAV3-tilfeller (PO3 og PO4) og 13 SAV2-tilfeller (PO5 og PO6) i løpet av perioden.

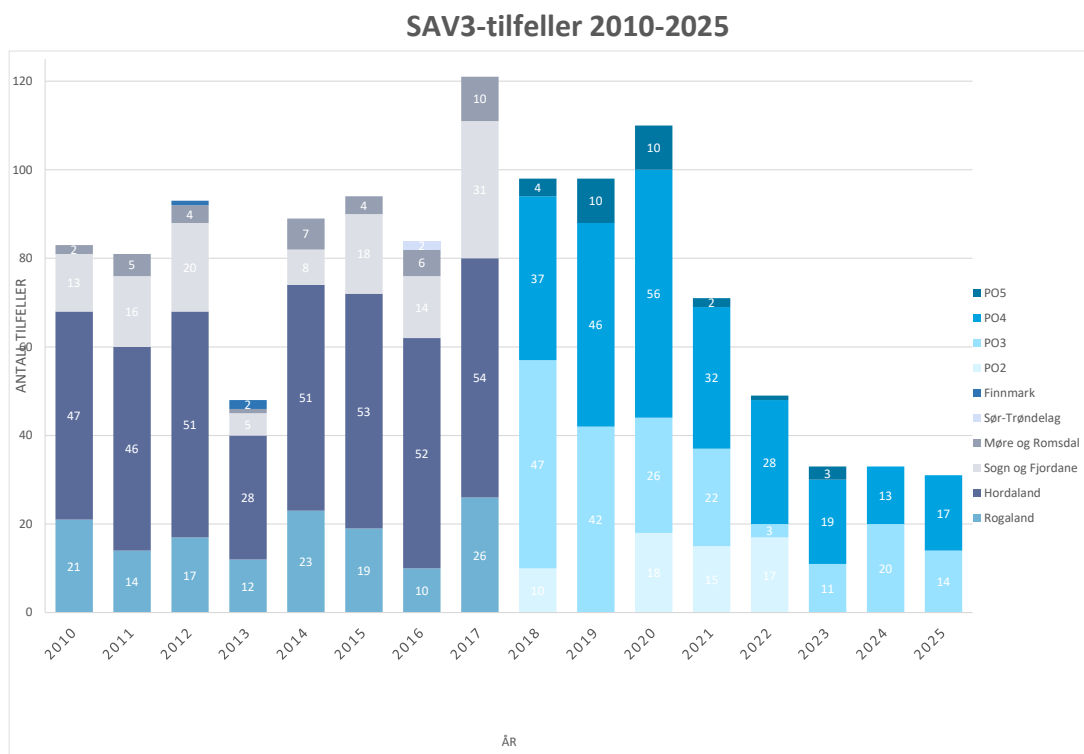
Figur 2. Antall PD-tilfeller i perioden 2005-2025. For årene 2014 samt 2018-2020 ble både SAV2 og SAV3 påvist i samme anlegg for enkelte lokaliteter. For disse årene er antall lokaliteter oppgitt og ikke antall påvisninger for å samsvare med historiske tall rapportert i Fiskehelse rapporten for disse årene.

Figur 3. Antall nye PD-tilfeller i 2025 per produksjonsområde og måned (basert på mistankedato). Det forekom PD-tilfeller i PO3, PO4, PO5 og PO6. Det var flest tilfeller i løpet av mars. Til sammenlikning var det ingen PD-tilfeller i løpet av januar og mars i 2024 (se årsrapport 2024 på vetinst.no)

Figur 4. Antall SAV2-tilfeller fra 2010 til 2025. Med unntak av 2022, har det vært et nedadgående antall SAV2-tilfeller siden 2018. Antallet tilfeller i 2025 er relativt likt 2024 med henholdsvis 13 og 15 tilfeller. Før 2018 er det oppgitt antall tilfeller per fylke, mens det er oppgitt antall tilfeller per produksjonsområde siden.

Figur 5. Antall SAV3-tilfeller fra 2010 til 2025. Antallet SAV3-tilfeller har holdt seg relativt stabilt de tre siste årene. Før 2018 er det oppgitt antall tilfeller per fylke, mens det er oppgitt antall tilfeller per produksjonsområde siden.